

være forklaret for dem, der kunde ønske at kende mine Grunde.

Brix: Jeg skal heller ikke gaa nærmere ind paa de Betragtninger, der kunde være Anledning til at fremsætte; men i Anledning af hvad den ærede sidste Taler bemærkede med Hensyn til de Grunde, som berøgede ham til at stemme imod Loven, skal jeg kun udtale, at vi, som have stemt for denne Lov, som ønske, at den maa kunne føres til Ende, og som tro, at der i den indeholdes saa store Fordele for Befolkningen; at det vel var værd at tage imod den, selv om den indeholdt enkelte Punkter, hvorom man var uenig, dog altid fra vor Side have erkendt, at Staten har Eiendomsret over disse Eiendomme. Naar vi altsaa stemme for Loven, er det ingenlunde, fordi vi havde nogen Eiendomsret eller Medieidomsret for Kirken med Hensyn til de Eiendomme, hvorom der her er Tale; men der kan vistnok ansøres og er ogsaa anført ganske andre Grunde for, at man følger den Fremgangsmaade, hvorover det ærede Medlem anser, og hvori han ser en saadan Fare med Hensyn til den Sætning, at Kirken har Eiendomsret over Tienderne og hvad dertil hører. Hvad angaar Spørgsmaalet om Lønninger i Korn, er dette efter min Mening ikke særlig vigtigt, men der er ogsaa derfor anført gode Grunde, som vistnok medføre, at denne Sag ikke her kan ordnes anderledes.

Riør: Jeg vil kun gjøre en kort Bemærkning til den ærede sidste Taler. Naar han paastaar for sig og sit Partis Bedkommende, at det ikke er deres Mening at ville have Kirken Eiendomsret, maa jeg sige, at jeg ikke kan forstaa, hvorledes han da kan gaa ind paa Lovens § 11, der, som det forekommer mig, saa klart som Noget fastholder en saadan Eiendomsret. Ikke desto mindre have de tidligere Forhandlinger noksom godtgjort, at de Herrer ville gaa ind paa denne Paragraf, uagtet det er ubegribeligt for alle andre Dødelige, at det ikke kan kaldes at have Kirken Eiendomsret. Naar den ærede Minister holder paa, at disse Indtægter skulle staa som en særlig Post paa Finantsloven og ikke skulle kunne bruges til Andet end kirkelige Diemed, tror jeg, at Alle undtagen det ærede Medlem og hans Parti maa, og det med Rette, holde paa, at man vil have Kirken Eiendomsret. Jeg skalde daarligt have fulgt med de Forhandlinger, der tidligere have fundet Sted, naar jeg ikke vidste, at det er Ministerens særlige Stilling til denne Lov og Ministerens meget særligt betegnende Stilling dertil, at han hævder Kirken Eiendomsret. Det er Hovedpunktet, hvorfor jeg har været og til enhver Tid vil være imod denne Lov. Jeg vil indrømme det ærede Medlem, at Spørgsmaalet om Lønning i Korn eller i Penge ikke har overveiende Betydning; men jeg siger med min ærede Sidemand

(Winther), at det er ubegribeligt, hvorfor man vil lønne de kirkelige Embedsmænd paa anden Maade end andre Statsembedsmænd. Kunde imidlertid Repræsentationen enes derom, var det af den Slags Ting, hvorfra man kunde se bort, naar der ikke var mere vigtige og gjenmeengribende Bestemmelser i Loven, som medføre, at man maa være imod den; hvad jeg her har anført, er nok for mig til at være imod den. — Maa jeg sluttelig bemærke, at jeg, efter at man i denne Tid har hørt saa megen Tale fra en vis Side om Eftergivenhed, Forekommenhed og Velvillie, ikke skal negte, at det er et vist Symbol paa Velvillien fra Regjeringens Side, naar den møder os med et Forslag som dette, hvorom den maa kunne sige sig selv, at det vil være, jeg havde nær sagt, et Slag i Ansigtet. Naar der vel at mærke skal være Tale om at vise Velvillie og Smødekommen fra Regjeringens Side, er dette et sikkert Bevis paa, hvorledes Ministeriets Smødekommenhed stiller sig overfor Folkethinget. Jeg vil haabe, at den høie Regjering skal komme til Kundskab om, hvorledes det høie Thing opfatter denne Smødekommen.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Naar det ærede Medlem, der nu satte sig, yttrede, at han meget daarlig maatte have fulgt med, hvad der var gaaet forud i denne Sag, dersom det ikke var Tilfeldet, at det havde været en Hovedopgave for mig som Minister, ved denne Lov at staa Kirken Eiendomsret fast, saa skal jeg dertil svare, at denne hans Udtalelse er et Bevis paa, at han har fulgt yderlig tæt med, saa tæt, at jeg, da denne Sag saa gjentagende har været behandlet her, virkelig ikke troede, det var muligt, at noget Medlem kunde have en saa svag Grindring om, hvad der er passeret, navnlig da det fra min Side gjentagende og ofte er udtalt, at jeg aldeles ikke anerkender nogen Eiendomsret for Kirken; det har jeg yttret med rene Ord og gjentagende. Jeg appellerer i saa Henseende til alle andre Dødelige — for at bruge det ærede Medlems eget Udtryk — til Enhver, som vil paatage sig at læse denne Lov igjennem, og spørge, om den ikke saa klart som Noget staa fast, at der er Spørgsmaal om en Statsindtægt, om den ikke praktisk hæver al Tvivl i den Henseende, ikke blot derved, at der bliver disponeret over betydelige Eiendele, som tidligere vare lagte til kirkeligt Brug, uden nogenformelt Erstatning, men tillige derved, at de Indtægter, der komme frem, for saa vidt de ikke isølge Loven anvendes til selve de geistlige Embedsmænd, blive at betragte som Statsindtægter. Det Spørgsmaal, om der til Anvendelsen af det eventuelle Overskud skal kræves en Bevilling paa Finantsloven eller en Bevilling ved en Lov, har ikke det aller Mindste herved at gjøre. Man kan for Resten have hvilken Mening man vil herom — jeg tror ikke, at Forskjellen just er saa stor, som man vil gjøre